מאדן והצדפות

מתוך "דלעת הקסמים"
ס. דרמודכין

בארץ המוזרה הזו בני האדם העריכו את עושרם לא בזהב אלא בצדפות. את הצדפות היו מביאים אליהם הסוחרים מארצות רחוקות ובתמורה קיבלו מהתושבים עורות, תבואות, ובננות.
צורפים של הארץ הזו שיבצו את הצדפות בזהב ובכסף, עשו מהם טבעות, עגילים ושרשראות בשביל נשים. ובאמת, הצדפות המבריקות מילאו את עיניהן של הנשים באור של נעורי תמיד ולבבותיהן באהבה וטוב לב.

גם הגברים ענדו צדפות. הם שמו אותן על בגדים ונעליים, והעשירים

שבהם קישטו בהן גם את בתיהם ותלו אותן בשרשראות על הקירות. בארץ זו חי אדם בשם מאדן. הוא לא היה עני אך גם לא עשיר. את הבובו שלו קישטו רק צדפות קטנות אחדות שהבריקו יפה בשמש. האדמות שלו הביאו לו מספיק בננות ודוחן והוא היה גם צייד טוב ומעולם לא חזר מהציד בידים ריקות. אך מאדן מעולם לא היה מרוצה ותמיד קילל את גורלו. הייתה לו תכונה כזו. הייתה לו אישה שמחה והילדים בריאים, אבל הוא תמיד התלונן, תמיד היה מוצא דבר שלא יהיה לרוחו.

אם יצא מאדן לציד וצד ארנבת יפה התלונן מיד - מדוע לא הזדמנו לו שתיים?

אם הלך לנהר ניגר לדוג - שוב חזר לא מרוצה כי דג רק קלבסה קטנה אחת של דגים בזמן ששכנו חזר עם סל גדול מלא דגה. כזה היה מאדן, לא איש רע, רק ממורמר תמיד.

פעם אחד הלך מאדן לאסוף זרדי הסקה ביער. אסף חבילה גדולה והתיישב תחת דקל בקצה היער כדי לנוח. ממקומו יכול היה לראות

במרחק את השדות שלו. הוא הסתכל עליהם ופתאום נראה לו שהדוחן בשדה שלו נמוך יותר מזה של השכן. מאדן התרגז והתחיל שוב לקלל את גורלו. אך כשרק אמר מילה שמע כי מישהו קורא בשמו. הסתכל וראה אדם העומד מאחורי הדקל. כל בגדי האיש היו עשויים עלים ירוקים - הבובו, הנעליים וגם הכובע שהיה עגול ומחודד.

מאדן לא היה ביישן ושאל מיד:

"מי אתה?"

"אני מכשף. ולמה אתה מקלל את

גורלך?"

"למה שלא אקלל. אצל אחרים הכל טוב וגדול יותר."

"אעזור לך" חייך האיש בבובו הירוק. הוא הרים מהארץ ענף יבש, שבר אותו והושיט חלק למאדן. ופתאום על ידו כבר לא היה ענף אלא מלא צדפות נהדרות, בהירות, מבריקות. מאדן נדהם והאיש בבובו הירוק שם אותן ביד שלו והביט עליו בעיניו הירוקות:

"אל תקלל את גורלך, מאדן. עכשיו תוכל ליצור צדפות כמה שרק תרצה."

"לא אקלל, לא אקלל.." מלמל מאדן כשהוא מתלהב מהצדפות. מרוב שמחה הוא שכח להודות למכשף, אלא זרק את הזרדים ורץ מהר הביתה. הוא חיבק את אשתו והתחיל לספר לה

על הנס, אך מיד השתתק - ממגע של ידו על יד האישה הופיעה צדפה. הוא התכופף אל הילדים, ואיפה שליטף אותם צמחו מיד צדפות. ועכשיו האישה והילדים של מאדן הלכו עם

צדפות על הידיים ועל הגב ועל הראש. החברים והשכנים הופתעו בהתחלה וגם קינאו מאוד, כי הצדפות של מאדן היו יפות במיוחד. אלא שהן צמחו במקומות לא מתאימים – על הצוואר, על הפדחת ואפילו על המרפקים. והעיקר - לא ניתן היה להוריד אותן.

מאדן נסער. מה תועלת בצדפות, אפילו הנדירות ביותר, אם אי-אפשר לנתק אותן מהגוף? וגם האנשים התחילו כבר לצחוק ולהתרחק ממנו – לא כדאי היה להתקרב אליו. למי נחוצות צדפות ללא תועלת?

מאדן ניסה להחזיק את ידיו מאחורי גבו אך לא יכול היה לעשות זאת הרבה זמן. כך לא יכול היה לאכול או לצוד. והאנשים, ואפילו בני בית, התרחקו ממאדן. מרוב המבוכה הוא הפסיק לדאוג לענייני המשק ואפילו לישון לא יכול היה בלילות.

ופעם, אחרי לילה ללא שינה, רץ מאדן עם שחר ליער. הוא מצא את הדקל שלידו פגש את המכשף בבובו ירוק, וחיכה לו שם במשך כל היום, קרא לו, חיפש בין השיחים, אבל לא

מצא אותו. למחרת קם מאדן עוד יותר מוקדם ורץ ליער, אבל שוב לא מצא שם את המכשף. ורק אז נזכר שהאיש בבובו הירוק הוא מכשף היער, ובאפריקה יוצאים כאלה רק אחרי שקיעת השמש. מאדן התיישב תחת הדקל והתחיל לחכות.
כשהקרניים האחרונות של האור נעלמו ביער, ליד הדקל הופיע המכשף בבובו הירוק. הוא עמד שם, מצמץ בעיניו הירוקות וחייך.
"נו מאדן, אינך רוצה להיות עשיר?"
"לא רוצה! קח לך את הצדפות שלך. כולן! עד לאחרונה!"
המכשף הניף את ידו.
"לך הביתה, מאדן. ותזכור - אם תתחיל שוב להתלונן על הגורל שלך, הכישוף יחזור אל הידיים שלך."
מאדן חזר הביתה ונשכב לישון כי היה כבר לילה מאוחר. ולמחרת קם כבן אדם רגיל – מנגיעות הידיים שלו לא צמחו יותר צדפות. מאדן חייך ונשם לרווחה. כמה טוב להיות אדם רגיל! הוא יכול עכשיו לאכול חופשית וגם הגיע זמן לטפל בשדה שלו. מאוד משעמם היה בלי עבודה.

מאותו היום איש בכפר לא שמע את מאדן מתמרמר על גורלו כמו קודם. אומרים שהוא לעתים קרובות שר שירים וניגש ברצון לכל עבודה. וגם הציד והדיג שלו הצליחו מאוד.

הסוחרים משלמים לו מספיק צדפות עבור הדוחן, הבננות ועורות חיות הבר. אבל מאדן ואשתו לא מקשטים יותר את בגדיהם ואת ביתם בצדפות האלה. הם ברצון מחלקים אותן לתושבי הכפר שאין להם בכלל צדפות.